

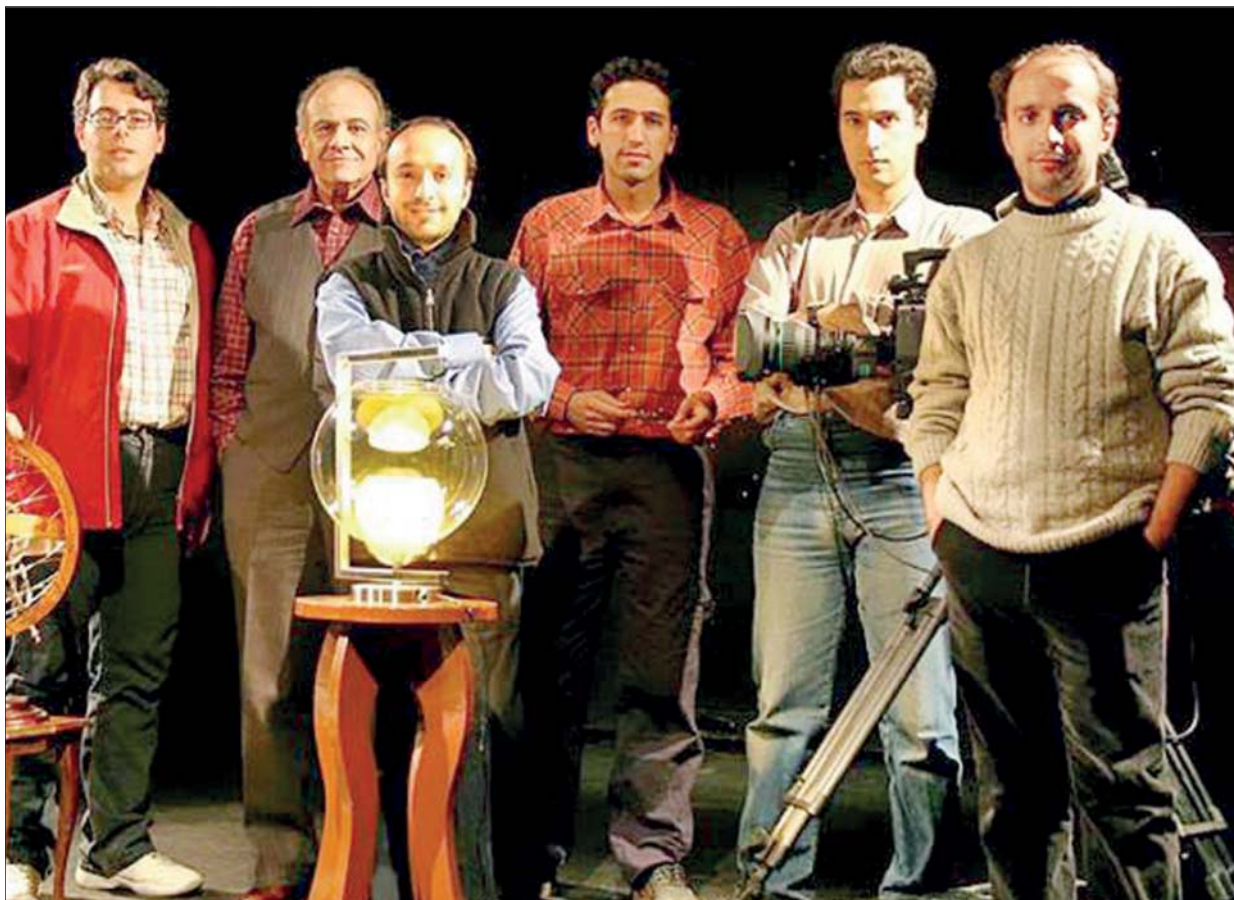

انتقال تئاتر تلویزیونی به شبکه چهار با توجه به مأموریت و اهداف این شبکه معقول به نظر می‌رسید، چرا که مدیوم تله‌تئاتر در مقایسه با مدیوم سریال‌های نمایشی تلویزیونی مدیومی به شدت خاص و مورد علاقه طیف ویژه‌ای از علاقه‌مندان فرهیخته‌تر هنر نمایش بود

اخیر کمی کم‌رنگ شده و اهمیت غیرقابل انکار آن در ارتقای سطح فرهنگ نمایشی و حتی فرهنگ عمومی جامعه، لزوم سرمایه‌گذاری و کوشش مجددی برای به اوج بازگرداندن آن را طلب می‌کند.

آسمان شب

یکی از شناخته‌شده‌ترین و باثبات‌ترین برنامه‌های شبکه چهار سیما بود. برنامه‌ای به تهیه‌کنندگی سیاوش صفاریان‌پور و محمد فؤاد که اولین بار در اردیبهشت ۸۰ روی آنتن شبانه این شبکه رفت و به دلیل استقبال فراوان مخاطبان (مخاطبان خاص و علاقه‌مندان نه چندان پرشمار برنامه‌های علمی در قیاس با برنامه‌های عامه‌پسند) تا زمستان سال ۹۵ یعنی برای مدت ۱۵ سال روی آنتن این شبکه باقی ماند، گرچه در طول این بازه زمانی طولانی بنا به عللی نظیر فراهم کردن موضوعات علمی مورد نیاز برنامه یا ایجاد تنوع در بخش‌های برنامه چند باری شاهد وقفه‌های چند ماهه در پخش آن بودیم، ولی در این فاصله یک دهه و نیمه هیچ‌گاه آسمان شب دوری طولانی مدت از کندانکتور شبانه شبکه فرهیختگان را تجربه نکرد. تمرکز اصلی این برنامه بر موضوعات مرتبط با علم نجوم و مبحث ستاره‌شناسی بود و دست‌اندرکاران برنامه برای ساده کردن مفاهیم پیچیده علمی در حدی که برای مخاطبان علاقه‌مند، ولی غیرمتخصص تلویزیون قابل فهم باشد تلاش تحسین‌آمیزی داشتند. اولین مجری این برنامه علی‌اکبر عبدالرشیدی بود که فیزیک و شیوه بیان و کاریزمای ذاتی‌اش به اجرای چنین برنامه‌هایی راه می‌داد و در فصل‌های بعدی هم چهره‌های متفاوتی از پوریا ناظمی تا حافظ آهی و... به عنوان مجری بخش‌های متنوع برنامه با آسمان شب همکاری کردند که بهترین و ماندگارترین شان خود سیاوش صفاریان‌پور بود که در فصل‌هایی از برنامه تهیه‌کنندگی و اجرا را همزمان به عهده داشت. ظرف دو دهه و اندی که از راه‌اندازی شبکه چهار سیما می‌گذرد هنوز برنامه‌ای متولد نشده که بتواند برای چنین مدت زمانی آن هم بدون افت کیفی و آلوده شدن به عنصر تکرار این چنین پایداری طولانی مدتی داشته باشد. می‌توان امیدوار بود شبکه دوست‌داشتنی مخاطبان خاص تلویزیون که از آغاز تاسیس تاکنون یکی از بهترین و باثبات‌ترین عملکردها را در بین شبکه‌های تلویزیونی داشته و البته بنا به ماهیت علمی محور خود از بسیاری از حواشی دیگر کانال‌های تلویزیونی دور بوده به سیاست ادامه همکاری با صفاریان‌پور و دیگر برنامه‌سازان متفاوت و خوشفکری چون او ادامه دهد.

نگاهی به برنامه‌های خاطره‌انگیز شبکه ۴ سیما

به یادماندنی‌ها

مازیار معاونی
خبرنگار

تاریخ قرن‌ی شدن شبکه چهار تلویزیون که از آن تحت عنوان شبکه دانایی هم نام برده می‌شود زمان زیادی نمانده است، ۲۳ فروردین سال ۷۵ بود که سیما امواج نخستین شبکه تخصصی خود را راهی گیرنده‌های خانگی نمود. شبکه‌ای با هدف جذب مخاطبان خاص تلویزیون که در ابتدا از آن با عنوان شبکه فرهیختگان یاد می‌شد و راه‌اندازی آن مقدمه‌ای بود بر راه‌اندازی سایر شبکه‌های تخصصی سیما نظیر شبکه آموزش، شبکه ورزش، شبکه کودک و... که البته با تاخیری چند ساله یکی یکی از راه رسیدند. در سال‌های آغازین تاسیس این شبکه که هنوز تعداد کانال‌های تلویزیونی محدود بود و بینندگان فرصت بیشتری برای سرزدن هر روزه به تمام شبکه‌ها و تمرکز روی برنامه‌های آنها داشتند طبیعتاً برنامه‌های این شبکه هم بیشتر رصد می‌شد و خاطرات نوستالژیک بیشتری هم از همان سال‌های شبکه چهار به یاد مانده است که در این مطلب به برخی از آنها می‌پردازیم:

تئاتر تلویزیونی (تله‌تئاتر)

اماکنات هر دو شبکه قدیمی‌تر دو و تازه تاسیس چهار توأمان استفاده کرد که به هر حال چنین اتفاقی نیفتاد، اما در طول نزدیک به ۱۵ سال‌ی که از واگذاری تئاتر تلویزیونی به شبکه چهار گذشته تعداد قابل توجهی از نمایشنامه‌های ایرانی و خارجی که پیشتر به علت بودجه و امکانات محدودتر امکان پرداختن به آنها در این مقیاس وجود نداشت، امکان دیده شدن در فرم جذاب تله‌تئاتر را پیدا کردند و یک دوران شکوفایی و رونق بی‌سابقه در این عرصه پدیدار شد. تله‌تئاترهای خاطره‌انگیزی همچون «پسران طلایی» نوشته نیل سایمون و به کارگردانی محمد رحمانیان با هنرمندی دو بازیگر بزرگ عرصه نمایش یعنی مهدی هاشمی و زنده‌یاد احمد آق‌آلو و بده‌بستان‌های هنرمندانه و فراموش‌نشده‌ی این دو بازیگر توانا و نقش‌آفرینان قابل اعتنای دیگری همچون مهتاب نصیرپور و افشین هاشمی که در نیمه دهه ۸۰ ساخته و بارها بازپخش شد. دیگری تله‌تئاتر «خرده جنایت‌های زن

تا پیش از تاسیس شبکه چهار، مسؤولیت تولید و پخش تله‌تئاتر منحصراً بر عهده شبکه دوی سیما بود، دومین شبکه قدیمی تلویزیون که اتفاقاً عملکرد خوبی هم در این عرصه داشت و آثار قابل اعتنا و ماندگاری تولید کرد که بعضی از آنها نظیر «تله موش» و «معمای یک قتل» هر دو از ساخته‌های حسن فتحی هنوز هم که هنوز است جزو خاطرات دلنشین علاقه‌مندان مدیوم تله‌تئاتر به حساب می‌آیند. انتقال تئاتر تلویزیونی به شبکه چهار با توجه به مأموریت و اهداف این شبکه معقول به نظر می‌رسید، چرا که مدیوم تله‌تئاتر در مقایسه با مدیوم سریال‌های نمایشی تلویزیونی مدیومی به شدت خاص و مورد علاقه طیف ویژه‌ای از علاقه‌مندان فرهیخته‌تر هنر نمایش بود و نیت بر این بود که با این انتقال، سرمایه‌گذاری و تمرکز بیشتری بر این مقوله انجام شود هر چند می‌شد برای گسترش این گونه ارزشمند نمایشی از توان و

